Барыы дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

СССП Өлөҥүөк оройуонунааҕы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаааҕы Советын органа

Тахсара 7-с сылаа

№ 37 (702)
Ыам ыйын
12
күнэ
1961 сыл
БЭӨТИНСӘ

Сыаната 1 харчы

Бойобуой тэрийээччилэринэн буолуоҕуҥ

(К. В. ГУЛЯЕВ ССКП РАЙКОМУН БАСТАКЫ СЕКРЕТАРА)

1961 сыл Советскай норуот олоҕор үһүлүччулаах сылынан буолар. Бу дьыл коммунистическай партия уочараттааах XXII съеһэ ыҥырыллар. Бу дьыл тыа хаһаайыстыбата модуннук өрө көтөҕүллүүтүн, колхозтар уонна совхозтар экономикаларын бөҕөргөтүү саҥа кирбиитин ылыы итиэннэ нэһилиэнньэ матырыйаалынай таһымын салгыы өрө көтөҕүү сыла буолуоҕа.

Советскай норуот бүттүүнүн кытта биирдэ биһиги оройуоммут үлэһиттэрэ семилетка үһүс сылын баараҕай сорудахтарын кыайыылаахтык толорууга бэйэлэрин боччумнаах кылааттарын киллэрэргэ, онон ССКП XXII съеһин кэрэ бэлэхтэрдээх көрсөр иһин туруулаһан үлэлииллэр. Кинилэр истэригэр бастыҥ табаһыттар тт. Николаев М. К., Павлов П.А., Константиновтар о. д. а., чулуу булчуттар тт. Софронов В. С., Кучаров В. И. уо. д. а., кыыл иитээччилэр тт. Винокурова М., Егоров А., болуотунньуктар Никифоров, Алексеев, Иванов, эргиэн үлэһитэ Иванов Г. Н. ааттара киэҥник биллэр. Кинилэри саамай сөпкө биһиги оройуоммут маяктара диэн ааттыыллар.

1961 сылга оройуон иннигэр турар соруктар улахаттар. Бу соруктары кыайыылаахтык толорууга саамай быһаарар суолталаах төһүүнэн тэрээһин үлэни күүһүрдүү, дьону кытта үлэни сатаан тэрийии, саҥаны, бастыҥы сатабыллаахтык олохтоохун буолар.

Ол эрээри, ССКП райкомун үһүс пленума бэлиэтээбитин курдук, оройуоннай партийнай тэрилтэҕэ, предприятиеларга, учреждениеларга тэрийэр үлэ таһыма намыһах, салайааччылар уонна биирдии коммунистар бойобуой тэрийээччи буолар оруолларын ситэтэ суох толороллор. 1961 сыл маҥнайгы кыбартаалыгар аҥардас тэрийэр үлэ таһыма мөлгөҕүттэн государствоҕа түүлээҕи туттарыы былаана ырааҕынан толоруллубата, райпо табаар эргийиитин былаанын толорбото, оройуоннаааҕы тутуу учаастагар баар бөдөҥ итэҕэстэр салҕанан бара тураллар. Тэрийэр үлэ таһыма совхоз салайар аппараатыгар уонна кини Харыйалаахтааҕы отделениетыгар билиҥҥи көрдөбүлгэ ырааҕынан эппиэттээбэт. Совхоз дирекцията (т.т. Александров И. Н., Николаев А.Д.) бу күҥҥэ диэри отделениеларга производственнай заданиелары, үп лимитэрин тиэрдэ иликтэр. Ол түмүгэр отделениеларга үлэһиттэр үлэҕэ интэриэстэрэ сигэ үрдээбэт, үбү-малы кэмчилээһин, үлэ оҥорумтуотун үрдэтии иһин ситэтэ суох охсуһаллар. Маннык быһыыны көрөн олорон, совхоз парткома туох да быһаарыылаах дьаһалы ылбатаҕа үлэҕэ сыылбатыйыыттан атыннык сыаналаныан сатаммат. Совхоз Харыйалаахтааҕы отделениетыгар кэлэр сайын балыктааһын сезонугар бэлэмнэнии үлэ дьиҥнээхтик саҕалана илик, баара-суоҕа 14 илим, 5 туу баарынан уоскуйан олороллоруттан дьиксиммэт буолуохха сатаммат.

Соторутаааҕыта ССКП райкомун бюрота Харыйалаахтааҕы отделениеҕа үлэ тэрээһинин уонна төлөбүрүн туругун туһунан боппуруоһу көрөн баран, баар итэҕэстэри суһал кэм иһинэн туоратарга туһаайыллыбыт уураахтары ылыммыта. Бу отделение салалтата уонна маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэтэ ити уураахтары олоххо киллэриигэ быһаччы тэрийэр үлэни былааннаахтык ыытара эрэйиллэр.

Бу күннэргэ совхоз отделениеларынааҕы маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр уонна совхоз партийнай тэрилтэтин отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтара коммунистар үрдүк актыыбынастара көтөҕүллүбүт быһыытыгар—майгытыгар буолан аастылар. Ол мунньахтарга коммунистар саамай сөпкө тэрийии үлэ мэлгөҕүн ыйан критикалаатылар уонна партком, партбюро чилиэннэрэ уонна кинилэр секретардара миэстэтигэр сылдьан дьону тэрийиигэ болҕомтолорун уура иликтэрин улахан алҕаһынан аахтылар.

Совхоз парткома партийнай үлэ саҥа ньымаларын туттууга ситэтэ суох үлэни ыытар. Ол курдук, маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр истэринэн тэриллибит администрацияны хонтуруоллуур комиссиялар үлэлэрин саҕалыы иликтэр, тугу үлэлиэхтээхтэрин да билбэттэр. Маннык быһыы баарын билэр эрээри таб. Уваров Н. А. кинилэргэ сөптөөх көмөҥ оҥорботох.

Биллэрин курдук, коммунистар маассаҕа холобур буолар, кинилэри сирдиир, тэрийэр оруолларын бэйэлэрин уопсай үөрэхтэрин үрдэппэккэ эрэ толоруохтарын сатаммат. Оттон биһиги оройуоммут партийнай тэрилтэтин, ордук совхозтааҕы партийнай тэрилтэ, састааба үөрэҕин өгтүнэн олус мөлтөх. Манна коммунистар аҥаардарыттан ордуга начаалынай да үөрэҕэ суох, оттон ити дьон билиҥҥи кэмҥэ партия туруорар соруктарын кыайыылаахтык олоххо киллэрэр кыахтара суох. Дьэ, ол иһин партком уонна маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр коммунистар уопсай үөрэхтэрин үрдэтиигэ үлэни күүһүрдүөх тустаахтар.

Бары партийнай тэрилтэлэр ытык иэстэринэн ылыныллыбыт уураахтары олоххо киллэриигэ миэстэтигэр бойобуой тэрийээччилэринэн уонна көҕүллэччилэринэн буолуохтаахтар. Итини ситиспэккэ эрэ ССКП КК тохсуннуутааҕы Пленума туруорбут баараҕай соруктарын кыайыылаахтык толоруохха сатаммат. Пленум туруорбут соруктарын ситиһиилээхтик толорорго бары усулуобуйалар бааллар. Биһигиттэн аҥардас үлэҕэ эппиэттээх уонна толоругас буолуу эрэ эрэйиллэр.

Никита Сергеевич Хрущев эҕэрдэтэ

МОСКВА, муус устар 26 күнэ. (ССТА). ССРС Министрдэрин Советын Председателэ Н. С. Хрущев дойду тутулуга суох буолуутун биллэриинэн Сьерра-Леоне норуотун ис сүрэҕиттэн эҕэрдэлээтэ.

Н. С. Хрущев Сьерра-Леоне премьер-министрэ Мильтон Мартайга ыыппыт суругар Советскай правительство Сьерра-Леонены тутулуга суох государство быһыытынан билиннэ уонна кинини кытта дипломатическай сыһыаны олохтуурга бэлэмин этэр дэнэр.

Советскай Союз норуоттара, ыйар Н. С. Хрущев, Сьерра-Леоне норуотугар ис сүрэхтэриттэн дьолу-соргуну, оку тэҥэ бэйэтин тутулуга суох государствотын бөҕөргөтүүгэ, кини экономикатын уонна культуратын сайыннарыыга ситиһиилэри баҕараллар.

ОПЫТЫ ситистаһыы

ТЫЛ БАСТЫҤ ТАБАҢЫККА МАТВЕЕВ Х. И. БЭРИЛЛЭР

Матвеев — оройуон бастыҥ табаһыта. Кини таба иитиитигэр 1953 сылтан бастаан бостуугунан, ветфельдшеринэн, онтон 1955 сылтан стада биригэдьиириэн үлэлиир.

Христофор Иннокентьевич таба иитиитигэр үлэлээбитин устатыгар сыл ахсын үрдүк көрдөрүүлэри ситиһэр. Хас сүүстүү ийэ, сачары табаттан 1959 сыллаахха—89,4 тугуту, 1960 сыллаахха—90,8 тугуту ылбыта. Оттон улахан табаны тыыннаах иитиини 1959 сыллаахха — 98 бырыһыан, 1960 сылга—98 бырыһыан ситиспитэ.

Таб. Матвеев Х.И. салайар биригээдэтигэр ааспыт сыллаахха Коммунистическай үлэ биригээдэтин үрдүк аата иҥэриллибитэ.

Таб. Матвеев Х. И. хайдах үрдүк көрдөрүүнү ситиспитин туһунан бу курдук кэпсиир.

Кылаабынайа—үлэ тэрээһинэ

Ханнык да үлэҕэ үлэни сатаан тэрийии үчүгэй түмүктэри биэрэр. Таба иитиитигэр эмиэ биригээдэ үлэтин сөптөөхтүк тэрийии уонна биригээдэ үлэһиттэрин ортотугар иитэр-өйдөтөр үлэни таба туруоруу быһаарар оруоллаах.

Мин биригээдэ мунньаҕын сотору-сотору ыытабын. Ити мунньахха эбэһээтэлистибэбит хайдах туолан иһэрин туһунан кэпсэтиһэбит, кэлэр нэдиэлэҕэ, ыйга тугу гыныахтаахпыт туһунан сүбэлэһэбит, итэҕэстэрбит—быһаҕастарбыт туһунан ыйсабыт. Маннык сүбэ мунньахтарга кырдьаҕас опыттаах бостууктар К. Н. Христофоров, А. С. Константинов улахан туһалаах сүбэлэри биэрэллэр. Мин санаабар маннык мунньахтары ыытыы хас биирдии табаһыт тустаах үлэтигэр эппиэтинэһин күүһүрдэригэр улахан туһалаах. Кэнники сылларга мин биригээдэм дьоно бары тустаах үлэлэригэр үчүгэйдик эппиэттээхтик сыһыаннаһар буоллулар. Ол да иһин таба өлүүтэ-сүтүүтэ биһиэхэ кыра буолар.

Сүбэ мунньаҕы тас өттүнэн биһиги үлэбит быыһыгар хаһыаттартан, сурунааллартан бэйэбит үлэбитигэр сыһыаннаах ыстатыйалары, матырыйааллары ааҕабыт. Ити матырыйааллартан биһиги үлэбитигэр туох туһалааҕа буолуо диэбиппитин ылан туһанабыт. Мин биригээдэм чилиэннэрэ бары бэчээккэ суруналлар.

Табаны манааһыҥҥа бостууктары сөптөөхтүк аттаран туруоруу эмиэ улахан суолталаах. Мин дьуһуурустуба графигын оҥорорбор эдэр бостуугу опыттаах киһиэхэ сыһыарабын. Бостууктар дьуһуурустубаттан кэлээт стада үөрэ хайдах сиргэ мэччийбитин, үөртэн туора хаамар таба баар буоллаҕына өҥүн өҥнөөн кэпсээн биэрэллэр. Ити аныгыскы дьуһуурунай ол табаҕа болҕомтотун уурарыгар туһалаах. Биһиги опыттаах бостууктарбыт стада үөрүн барытын өҥнөрүнэн арааран уонна хас биирдии таба майгытын үчүгэйдик билэллэр. Ити кинилэр табалары көрөллөрүгэр улахан туһалаах. Оттон табалары үчүгэйдик билбэт эдэр табаһыттары, табаларын үчүгэйдик билэллэригэр үөрэтэбит, сүбэлиибит.

Тэрийэр үлэ биир көрүҥүнэн бэйэ-бэйэҕэ уонна атын ыаллыы стадаларга хардарыта көмөлөсүһүү буолар. Биһиги бу боппуруоһу былырыын, Коммунистическай үлэ биригээдэтын аатын ылар иһин куоталаһыыга киирсэн баран, ордук күүскэ туруорбуппут. Урукку да сылларга стадаттан таба араарыыта буоллаҕына, таба иитиитин атын хампаанньаларыгар да хардарыта көмөлөсүһүүнү киэҥник туттарбыт. Ааспыт сылга ыаллыы стадаларга элбэх таба сүтүүтэ таһаарыллыбытыгар көмөҕө эдэр бостуук Топоров С. И. ыыппыппыт, Кини Константинов С. С. стадатыгар 18 күн, Константинов В. С. стадатыгар 5 хонукка баран ити стадалар сүппүт табаларын көрдөөһүҥнэ улахан көмөҥ оҥорбута. Маннык бэйэҕэ хардарыта көмөлөсүһүүнү кэлэр өттүгэр атын да стадаларга тэрийиэххэ сөп.

(Салгыытын аныгы нүөм-э көр.)

Чиэһинэй буолуу холобура

Аҕыйах хонуктааҕыта Өлөөн орто оскуолатык V-с кылааһын үөрэнээччилэрэ—пионердар: Типянов Ваня, Акимов Сеня, Христофоров Ваня уулуссаҕа оонньуу сылдьаннар сиргэ „Ленинград“ маркалаах чаһыы сытарын булбуттара. Оҕолор чаһыыны булаат, сонно тута, милиция отделениетыгар аҕалан туттарбыттара. Онон кинилэр чиэһинэй буолуу үтүө холобурун көрдөрдүлэр.

Сүүктээх киһи Ксенофонтов С. чаһыытын милиция отделениетыттан ылан баран оҕолорго улаханнык махтанар.

Чиэһинэй буолуу—бу коммунизм киһитин сүрүн хаачыстыбата.

* * *

Чаһыыбын булан милицияҕа туттарбыт оҕолорго-пионердарга ис сүрэхпиттэн махтанабын.

Мин эһиги сааскытыгар эмиэ пионер этим, Ленин аатынан звено салайааччытынан үлэлээбитим.

С. Ксенофонтов.

Комсомольскай олох

Куоталаһыыны салайыыны тупсарыахха

Ылыммыт социалистическай эбэһээтэлистибэ туолуута тэрийэр-маассабай үлэттэн тутуулуктаах. Тэрийэр үлэ биир боччумнаах көрүҥүнэн ыччат биригээдэлэрин, маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэлэр икки ардыларыгар, ону аһаан хас биирдии комсомолец икки ардыларыгар социалистическайдыы куоталаһыы буолар.

Бу үлэни тэрийиигэ бастакы сэмэй хардыыны совхоз комсомольскай тэрилтэтэ оҥордо. Комитет таба иитэр стадалар, кыыл иитэр фермалар, ынах фермаларын үлэһиттэрин икки ардыгар, совхоз отделениелардааҕы, учаастактардааҕы маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэлэрин икки ардыларыгар социалистическайдыы куоталаһыы усулуобуйатын ылынна. Ол эрээри куоталаһыы усулуобуйатын ылыныы, ити дьыаланы саҕалааһын эрэ буолар. Онон куоталаһыы усулуобуйатын ылыныынан мунурдаммакка кинини декада, ый, кыбартаал ахсын түмүктээн „көрдөрүү дуоскатыгар“ таһааран истэххэ эрэ ыччат үлэҕэ маассабай өрө көтөҕүллүүтүн, хас биирдии киһи ылыммыт эбэһээтэлистибэ туоларын иһин баар бары кыахтарын туһанан таһаарыылаахтык үлэлиирин ситиһиэххэ сөп.

Ааспыт I кыбартаал түмүгэ биһиги ылыммыт социалистическай эбэһээтэлистибэбит тыа хаһаайыстыбатын сүрүн көрүҥнэригэр мөлтөхтүк туолан иһэрин көрдөрөр.

Ордук кутталлаах балаһыанньа үүт ыамыгар үөскээтэ. Совхоз комсомольскай тэрилтэтэ I кыбартал түмүгүнэн биир фуражнай ынахтан ортотунан 73,1 кг үүтү ылан былаанын 24,3, оттон сыллаҕы эбэһээтэлистибэтин баара-суоҕа 7,31 бырыһыан толордо. Ол аата совхоз комсомольскай тэрилтэтин ыанньыксыттара биирдии ынахтан күҥнэ 3-4 кг үүт оннугар 800 грамм үүтү ыатылар. Бу наһаа намыһах көрдөрүү. Бу эбэһээтэлис ибэни ылынан баран, туох да быһаччы дьаһалы ылбатах, тылы тэрийэр үлэнэн чиҥэппэтэх, кураанах айдаарыы түмүгэ.

Совхоз комсомольскай тэрилтэтэ (секретарь таб. Тимофеев И.) эбэһээтэлистибэни толорууга бачааҥна диэри биллэр-көстөр үлэни ыыта илик. Онноҕор совхоз Харыйалаахтааҕы отделениетын комсомольскай тэрилтэтэ (секретардар т.т. Кириллова Е., Саввинов Ю.) I кыбартааллааҕы эбэһээтэлистибэ түмүгүн оҥоро иликтэр. Бу отделениетааҕы эдэр ыччат фермата I кыбартаалга биирдии ынахтан баара-суоҕа 52 кг үүтү ыата. Оттон таба иитиитигэр 3 эдэр ыччат стадалара баарыгар 53 таба сыала суох ороскуота таһаарылынна. Онон улахан табаны иитиигэ ылыммыт эбэһээтэлистибэлэрин толорбот кутталга киирдилэр.

Онон бу комсомольскай тэрилтэ салайааччылара үлэлэрин стилин тосту уларытан, бары күүһү эбэһээтэлистибэ туолуутугар уурдахтарына, быһаччы стадаларга, фермаларга сылдьан тэрийэр үлэнэн дьарыктаннахтарына, бары баар күүһү түмнэхтэринэ эрэ тыл дьыалаттан арахсыбатын ситиһиэххэ сөп.

Үүт ылыытыгар, саһылтан оҕону ылыыга „Ээйик“ колхозтааҕы маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэ эмиэ мөлгөх туруктаах.

Бу хаалбыт бириэмэ улахан суолталаах кэм. Барыы күүһү, ылыммыт эбэһээтэлистибэ туолуутугар ууруохха.

В. Андросов.

Саамай сөптөөх Ыйаах

РСФСР Верховнай Советын Президиума „кыра күлүгээннээһин иһин эппиэккэ тардыы туһунан“ 1956 сыллаах ахсынньы 19 күнүнээҕи Ыйааҕыгар эбиини киллэрэр туһунан“ Ыйааҕы таһаарда. Бу Ыйаах быһыытынан **уулуссаҕа эбэтэр общественнай миэстэлэргэ итирик сылдьыы иһин үлэһиттэр депутаттарын оройуоннааҕы Советын административнай комиссиятынан үстөн биэс солкуобайга диэри ыстараптаахын көрүллэр. Оттон кыра күлүгээннээһин иһин үстэн уон биэс суукаҕа диэри хаайыыга эбэтэр уонтан отут солкуобайга диэри ыстараапка ууруллар. Маны таһынан кыра күлүгээннээһин иһин хаайыллыбыт киһи физическай үлэттэн аккаастанар буоллаҕына хаайыыга сытан аһаабыт аһын сыанатын төлүөхтээх.**

Саамай сөптөөх ыйаах. Биһиги кэккэбитигэр билигин да, аҕыйах да буоллаллар, аһыы ууну утах гынааччылар, общественнай бэрээдэги кэһээччилэр суох буола иликтэр. Ол курдук, соторутааҕыта тутуу учаастатын рабочайдара: Кузнецов, Никитин итирэн баран охсуһаннар, оттон Петухова уонна Петрова итирэн баран уопсай дьиэҕэ ыыстаһаннар административнай коммиссиянан ыстараптаннылар.

Кэнники бириэмэҕэ браганы оҥоруу бобуулаҕын үрдүнэн сорох ыаллар: Кузнецовтар, Степанов Н., Ефимов Ф. курдуктар дьиэлэригэр браганы олордуммуттара арыллан турар.

РСФСР Верховнай Советын Президиумун Ыйааҕын нэһилиэнньэҕэ киэҥник өйдөтөн, арыгыһыттары, күлүгээннээччилэри утары бары общественнаһы түмэн оройуоҥна биир да бэрээдэги кэһии таһаарыллыбатын ситиһиэххэ.

А. Ноговицын,
милиция начальника.

ЫҥЫРЫЫНЫ ЫЛЫННЫЛАР

Дьэлиндэ дьахталларын ыҥырыыларын дьүүллэһэн баран Харыйалаах бөһүөлэгин дьахталлара бэйэлэригэр быһаччы эбэһээтэлистибэ ылыннылар. Харыйалаах дьахталлара быйыл саас бөһүөлэк тэрилтэлэригэр киирбит мас 70 бырыһыанын эрбээн, саһаанныырга, аны сайын 25 тыһыынча кирпииччэни үктүүргэ, 200 кг сир аһын хомуйан туттараргa, кыаммат ыалларга анаан 40 сыарҕа маһы ойуурга кэрдэн бэлэмниргэ, 3 дьахтар оһохчут идэтин баһылыырга, 10 дьахтары тутууга үлэлэтэргэ, дьахталлар күүстэринэн икки төгүл концерт бэлэмнээн туруорарга, 12 кг уҥуох күлүн бэлэмнээн кырсаҕа туттараргa о. д. а. соруктаннылар.

Харыйалаах дьахталлара ити эбэһээтэлистибэлэрин ситиһиилээхтик толорор иһин күүстэрин харыстаммакка үлэлииллэр.

Е. Кириллова.

ЫБСЛКС райкомугар

Соторутааҕыта ЫБСЛКС райкомун бюрота тыатааҕы (совхоз отделениеларын, учаастактарын, колхозтааҕы) маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэлэр ылыммыт социалистическай эбэһээтэлистибэлэрин туолуутугар куоталаһыы усулуобуйатын бигэргэтэ. Ол усулуобуйа быһыытынан социалистическай эбэһээтэлистибэ сүрүн бары көрүҥнэрин толорбут, аһара толорбут маҥайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэ кыайыылааҕынан ааҕыллар.

Маҥнайгы миэстэни ылбыт маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэ ЫБСЛКС райкомун көһө сылдьар Кыһыл знамятынан, хайҕабыл илиилиҥинэн наҕараадаланар, Бочуот дуоскатыгар таһаарыллар. Иккис миэстэҕэ —ЫБСЛКС райкомун көһө сылдьар кыһыл вымпелынан, хайҕабыл илиилиҥинэн наҕараадаланар.

Куоталаһыы түмүгэ сылга иккитэ: сыл аҥарыгар уонна бүтүүтүгэр түмүктэнэр.

—ooo—

Хаһыаты, сурунаалы—ыал аайы

1961 сыл маҥнайгы аҥарыгар бэчээккэ сурутуу улахан көхтөөхтүк ыытыллыбыта. Үгүс партийнай, комсомольскай тэрилтэлэр бу үлэни бэйэлэринэн салайан, көҕүлээн ыыппыттара. Сурутуу ордук көхтөөхтүк райпоҕа, балыыһаҕа барбыта.

Ол эрээри бэчээккэ сурутуу сорох сирдэргэ адьас мөлтөхтүк ыытыллыбыта. Сорох партийнай тэрилтэлэр, чуолаан урукку Сталин аатынан колхоз партийнай тэрилтэтэ, бу үлэни салайбатаҕа, дьаалатынан уһуннарбыта. Ол түмүгэр оннооҕор бу тэрилтэ сорох коммунистара т.т. Фадеев Н. Н., Игнатьев Я. Х., Игнатьев К. А., Васильева Д. В. о. д. а. биир да хаһыакка, сурунаалга сурумматахтара. Ити курдук эмиэ тутуу учаастатын үгүс рабочайдара биир да суруттарыылара суох.

Бу күннэргэ оройуоҥна 1961 сыл иккис аҥарыгар бэчээккэ сурутуу саҕаланна. Сурутууну тэрээһиннээхтик ыытан, хаһыаты, сурунаалы — ыал аайы тиэрдиэҕиҥ!

Е. Иванов,
оройуоннааҕы тэрийээччитэ.

„союзпечать“

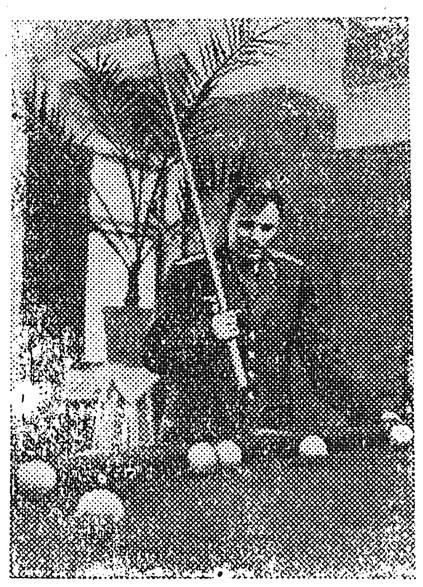

Ю. А. Гагарин космоска көтөн кэллэҕин нөҥүө күнүгэр.

АҺАҔАС СУРУК

Ытыктабыллаах Петр Семенович!

Эн салайар тэрилтэлэриҥ радиоузел, телефоннай станция үлэлэригэр киһи тулуйбат итэҕэстэрэ баалар. Олор тустарынан, бука, бэйэҥ да бэрт үчүгэйдик билэн олордоҕуҥ буолуо?! Ол эрээри, тоҕо эрэ, ол итэҕэстэри туоратарга туох да дьаһалы ылбатыҥ биһигини хомотор.

Бэйэҥ да билинэриҥ курдук, бөһүөлэк үгүс ыалларыгар, кэнники күннэргэ радио олох да саҥарбат. Саҥардаҕына да ханна эрэ киһи сатаан истибэт гына сипсийэр. Онон бу күннэргэ радионан соҥуну олох истибэт буоллубут. Оттон радиоузел үлэһиттэрэ харчыны эрэ хомуйар үлэлээхтэр, линияны бэрэбиэркэлээбэттэр, көрбөттөр, ыаллар ыҥырдахтарына саатар кэлэ сылдьыбаттар.

Оттон телефоннай станция эмиэ куһаҕаннык үлэлиир. Телефонунан кэпсэттэххэ атын телефоннарга дьон кэпсэтэллэрэ мэһэйдээн олох иһитиннэрбэт, ону таһынан атын телефоннарга дьон тугу кэпсэтэллэрин барытын истиэххэ сөп. Ол да иһин үгүс түбэлтэҕэ үлэһиттэр телефонунан кэпсэтэллэрин оннугар тэрилтэҕэ бэйэлэрэ баран кэпсэтэллэр.

Ытыктабыллаах Петр Семенович, салайар тэрилтэлэриҥ үлэтин хаһан тупсараҥҥын биһигини сынньатарыҥ буолла?

Ытыктабылы кытта
Н. Уваров.

Биһиги суруйуубутунан

Көҥүл барбыт күүлэмсиги уостуганныахха

Итинник заголовкалаах корреспонденцияны, совхоз Харыйалаахтааҕы отделеннетын начаалынньыга таб. Николаев Н.И. бэрэбиэркэлээн баран корреспонденция кирдьиктээҕэ дакаастанна, заметкаҕа ыйыллыбыт Сергеев В. А. инникитин ынах ферматыгар үлэлиир кыаҕа суоҕунан үлэтиттэн босхолонно диэн биһиэхэ биллэрдэ.

Лахсыйыманг диир сөп дуо?

Итинник заголовкалаах „Сардаҥа“ хаһыат 1961 сыллаах 24 №-гэр бэчээттэммит заметканы Харыйалаах учаастатын паайщиктаахтарын мунньаҕар дьүүллээн дьаһал ылылынна диэн Өлөөн нэһилиэгин Советын председателэ таб. Гуляев М. Ф. биллэрдэ.

Редактор
Г. М. СЕМЕНОВ.

РЕДАКЦИЯ УОННА ТИПОГРАФИЯ АДЫРЫҺА: САХА АССР, ӨЛӨНҮӨК СЭЛИЭННЬЭТЭ. ОКТЯБРЬСКАЙ УУЛУССА 15 №-РЭ.

Заказ № 37 **Оленекская районная типография.** Тираж 400